

پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان - علمی، پژوهشی

سال دوازدهم، شماره دوم (پیاپی ۲۶)، مانسروزستان ۱۴۰۲

شاپا الکترونیکی: ۳۳۵۴-۲۶۷۶

شاپا چاپی: ۲۳۲۲-۵۳۹۴

لیتوگرافی و چاپ: قزوین

سردبیر: دکتر حمید طاهری

مدیر مسئول: دکتر نوید اعطار شرقی

صاحب امتیاز: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)

- این پژوهش‌نامه براساس نامی شماره‌ی ۳/۱۸/۳۵۹۴۳ مورخ ۱۳/۰۳/۱۳۹۲ کمیسیون نشریات علمی کشور، اعتبار «علمی - پژوهشی» دریافت کرده است.
- این پژوهش‌نامه براساس نامی شماره‌ی ۹۱/۲۶۹۸۶ مورخ ۱۲/۰۹/۱۳۹۱ اداره‌ی کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود.

اعضای شورای دبیران:

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر محمد دبیر مقدم - استاد زبان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر وحید صادقی - دانشیار زبان‌شناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)
- دکتر حمید طاهری - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)
- دکتر سید علی قاسم‌زاده - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)
- دکتر ناصر محسنی‌نیا - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه باهنر کرمان
- دکتر یحیی مدرس‌تهرانی - استاد زبان‌شناسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- دکتر مهین‌ناز میردهقان - دانشیار زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه شهید بهشتی
- دکتر امیررضا وکیلی‌فرد - استادیار علوم تربیتی (آموزش زبان دوم)، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)

اعضای شورای دبیران بین‌المللی:

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر اقبال شاهد - استاد زبان‌شناسی و ادبیات فارسی، دانشگاه لاهور پاکستان
- دکتر ایزابلا توما - دانشیار زبان‌شناسی، دانشگاه فرانک - کنته فرانسه
- پروفیسور دکتر نعمت ییلدریم - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آتاتورک، ترکیه
- دکتر ژائوهونگ وو - دانشیار زبان‌شناسی، دانشگاه ملیت‌های چینگای چین

کارشناس نشریه: زهرا اکبرشاهی
ویراستار انگلیسی: دکتر مهدی بازیار
ناظر فنی چاپ: الهام قیصری

مدیر داخلی: دکتر فضل‌الله خدادادی
ویراستاران فارسی: دکتر مریم غفوریان
صفحه آرایی و تدوین: زهرا اکبرشاهی

نشانی: قزوین، بلوار دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(۵)، مرکز آموزش زبان فارسی، دفتر پژوهش‌نامه

تلفن و دورنگار: ۲۲۲۸-۳۳۹۰-۰۲۸-۹۸+
کدپستی: ۱۶۸۱۸-۳۴۱۴۹

نشانی تارنمای نشریه: jtpsol.journals.ikiu.ac.ir
رایانشانی نشریه: info@jtpsol.journals.ikiu.ac.ir

اهداف نشریه

دانش آموزشکاوای زبان‌های دوم و خارجی، همگام با پیشرفت دانش و فناوری، رشد چشمگیری در دهه‌های اخیر داشته است. زبان فارسی نیز به‌عنوان یکی از عوامل همبستگی ملی، ابزار ارتباط زبانی و پشتوانه‌ی تاریخی- فرهنگی ایرانیان در حوزه‌های آموزشی، اجتماعی، فرهنگی و امنیت ملی، از نقش بسزایی برخوردار است.

با توجه به تخصصی شدن دانش آموزشکاوای زبان‌های دوم و خارجی در دنیا و به دنبال آن، آموزشکاوای زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان و نیز با در نظر گرفتن اهمیت زبان فارسی در همبستگی ملی و تقویت ارتباطات کشورمان با کشورهای منطقه، راه‌اندازی نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان» ضروری به نظر می‌رسید. بنابراین، نشریه‌ی مذکور وابسته به مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه)، در راستای تقویت و گسترش مرزهای دانش آموزشکاوای فارسی به‌عنوان زبان دوم و زبان خارجی و به‌کارگیری علمی این دانش و شاخه‌های آن گام برداشته است.

بر مبنای چنین رسالتی، نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان» تنها نشریه‌ی علمی- پژوهشی، با فاصله‌ی انتشار هر دو فصل یک بار، در این زمینه خواهد بود که مقالات اصیل و یافته‌های علمی اندیشمندان و محققان دانشگاهی را در این سطح علمی به چاپ خواهد رساند.

خط مشی نشریه

خط‌مشی بنیادین نشریه، بیشتر بر حمایت از مقالات مبتنی بر روش‌های میدانی، در زمینه‌های زیر و صرفاً در حوزه‌ی «آموزشکاوای فارسی به‌عنوان زبان دوم و زبان خارجی» استوار خواهد بود.

- روش‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان
- آموزش مهارت‌ها و زیرمهارت‌های زبانی
- روان‌شناسی یادگیری مهارت‌ها و زیرمهارت‌های زبانی
- طراحی، تهیه و تدوین مواد درسی و کمک‌درسی و ارزشیابی آن‌ها
- آموزش زبان فارسی برای اهداف دانشگاهی یا اهداف ویژه
- آموزش زبان فارسی در محیط مجازی
- کاربرد ابزارها و فناوری‌های نوین
- مدیریت کلاس‌های چندزبانه و چندفرهنگی
- اصول اخلاقی در آموزش زبان فارسی
- مسائل جامعه‌شناختی و فرهنگی آموزش زبان فارسی
- سنجش، ارزیابی و آزمون‌سازی
- تحولات آینده‌ی دانش آموزشکاوای زبان فارسی
- و سایر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای (زبان‌شناسی کاربردی، ادبیات و...).

شیوه‌نامه نگارش مقالات

شیوه‌نامه نگارش مقالات در تارنمای پژوهش‌نامه به نشانی <https://journals.ikiu.ac.ir> نمایه شده است که علاقه‌مندان می‌توانند ضمن بازدید از تارنمای پژوهش‌نامه، شیوه‌نامه را مشاهده یا دریافت نمایند.

پژوهش‌نامه آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان - علمی پژوهشی

سال دوازدهم، شماره دوم (بیاپی ۲۶)، بهمن‌ و زمستان ۱۴۰۲

سخن سردبیر ۱-۲

مقالات:

۱. تحلیل مقایسه‌ای همبستگی بین خودکارآمدی تحصیلی و ذهنیت‌های زبانی در فارسی‌آموزان خارجی و انگلیسی‌آموزان بزرگسال ۳-۳۰

زهرا عباسی

۲. مقایسه اثربخشی تدریس مشترک دستور زبان در آموزش زبان خارجی و نگرش زبان‌آموزان به این رویکرد: مورد انگلیسی‌آموزان ایرانی و فارسی‌آموزان غیرایرانی ۳۱-۵۸

نوید اعطار شرقی؛ امیر قاجاریه؛ کیومرث جهانگردی

۳. تأثیر یادگیری مشارکتی بر متغیرهای انگیزشی در آموزش زبان فارسی به‌عنوان زبان دوم ۵۹-۸۸

زهرا صدیقی فر؛ زهرا سادات حسینی

۴. تأثیر نظام نوشتاری و خط فارسی بر آموزش زبان فارسی به زبان‌آموزان عرب (علل خطاهای املایی و رسم‌الخطی فارسی‌آموزان عرب‌زبان) ۸۹-۱۱۴

حمید طاهری؛ مریم غفوریان

۵. استفاده از سرنخ‌های واژگانی و تصریفی در تشخیص زمان جمله بر پایه نظریه پردازش درون داد: مقایسه فارسی‌آموزان عربی زبان سطوح مبتدی و پیشرفته ۱۱۵-۱۴۴

سید مهدی ابطحی؛ رضامراد صحرایی؛ امیر زندمقدم؛ بهزاد رهبر

۶. تحلیل کتاب‌های درسی آموزش نوین زبان فارسی با استفاده از چارچوب گفتمان انتقادی ون لیوون (۲۰۰۸) ۱۴۵-۱۷۶

ناصر رشیدی؛ صدیقه صالحی

۷. پویا و اولویت‌بندی عوامل فناورانه، فرهنگی - اجتماعی، اقتصادی و سیاستگذارانه مؤثر بر آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان در افق ۱۴۱۴ ..... ۱۷۷-۲۰۵

مسلم شیروانی ناغانی؛ خلیل کولیوند

۸. بررسی پیکره بنیاد خطاهای نگارشی فارسی‌آموزان عرب زبان سطح پیشرفته در چارچوب دستور خط فارسی ۲۴۰-۲۰۷

امید مجد؛ بولنت آکداغ؛ فاطمه زمانی

۹. ارزیابی ساختار و محتوای کتاب آموزش زبان فارسی در ترکیه براساس چارچوب ارزیابی «کم» ۲۴۱-۲۶۲

ابراهیم رضاپور؛ ابوالفضل موجانی

۱۰. شناسایی عوامل تاثیرگذار بر کیفیت‌بخشی واژه‌آموزی در کتاب‌های درسی فارسی (نمونه موردی سه پایه دوره اول ابتدایی) ۲۶۳-۲۸۶

محمدرضا پاشایی؛ سید مهدی موسوی؛ فرزانه یعقوبی‌راد